

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
Ifj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczeni egyetem.

Roma locuta est. Nem a nemzettek Rómája, nem a katolikus anyaszentegyház fővárosa, hanem a miszivünk-lelkünkhöz nőtt kálvinista Róma: Debreczen. Igen, Debreczen szólt, beszélt és kimondotta, hogy a kálvinista metropolisban, Debreczen városában fölállítja minél hamarább a református egyetemet.

Ugy tetszik nekem, mintha megdobbanna édes örömeiben hazánk szent földje, mintha megszólalnának és biztatólag integetnének kálvinista Rómánk felé Mélius, Geleji Katona, Sinay Miklós, Bod Péter, Budai Ézsaiás s annyi s meg annyi jeleseink szellemei s buzdítva bátorítanak az utódokat a nagy és nemes munkára, melyet most Debreczen kálvinista egyházának lelkes vezetési és tanügybarátai nemcsak szóval, hanem tettel is megvalósítani törekedtek.

Debreczen, te vagy a kálvinista Róma. Légy hát valóban méltó a magyar kálvinista szellemhez! Ahhoz a kálvinista szellemhez, mely a multak nehézküzdelmében mindig ébren tartotta s odaadó szeretettel ápolgatta és dajkálta a hazaszeretet szent tüzét, mely a megpróbáltatások súlyos napjaiban, midőn nemzetünk a Kálvária tövise ösvényén ezer sebből vérzett és már-már a feltámadásban vetett reményét is elvesztette, mint örtorony és védbástya állott, hirdette a magyar nemzet életrealóságát, a magyar nemzeti eszmék és aspirációk elévülhetetlen örökkévalóságát.

Örömmel üdvözlöm a debreczeni magyar kálvinista szellem szép és magas szavát. Vajha szólhatnék, vajha kiálthatnék sziveket és veséket átható szóval, hogy megértse a hármaskör és négyfolyam völgyében minden igaz kálvinista magyar kiáltó szavamat, s eljönne, hogy segítsen megépíteni az épületet, melynek fundamentuma már letéve; de falai és tetőzete még megépítésre várnak.

És szólok hozzád első sorban, te dicső magyar város: Debreczen. Az ősök szellemei intenek feléd, magyar kálvinista metropolis. Föl az ősköz-

méltó lelkesedéssel és szent hevülettel! A multak emlékeit szívében hordó, romlatlan magyar faj csatlakozik hozzád a nemes küzdelemben; tudva, érezve és szentül meggyőződve róla, hogy a magyar kálvinista egyetem a magyar nemzeti érzés, a magyar alkotmány, a magyar állami önállóság erős kezessége és védbástyája lesz mostan és minden jövő időben!

Brassay Károly.

A magyar delegátusok Bécsben.

Tisztelgés a királynál.

Királyunk ma déli 2 órakor fogadta a közösügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság bizottság tagjait. Ezt megelőzőleg azonban a delegátusok 11 órakor összegyűltek a delegáció helyiségeiben, valamennyien díszmagyarban, hogy meghallgassák Széll Kálmánnak a királyhoz intézendő beszédét.

Innen a delegátusok a királyi várakba hajtottak, hol a fogadás a szertartási teremben történt meg.

Széll Kálmán alelnök a következő lakáji beszédet intézte a királyhoz:

„A törvény rendeletéből és Felséged legkegyelmesebb elhatározása folytán összeült a magyar országos bizottság, hogy évente megújuló feladatában eljárjon. Hagymányos szokás, de nemcsak ez, szívünk érzelmei hoztak ide Felséged elé, hogy a trón számolyára tegyük le hódolatunkat és bizsitsuk Felségedet tántoríthatatlan hűségünkről és odaadó ragaszkodásunkról. Az a hitünk, hogy munkánkat úgy kezdjük meg a legjobban, ha komoly buzgalommal fogjuk Felséged kormányának előterjesztéseit megvizsgálni. És támogatni fogjuk mindenben, a mi az osztrák-magyar monarchia nemzetközi hatalmi állásának és tekintélyének fenntartására és erősítésére szolgál és Magyarország biztonságának és érdekeinek megfelel.

A közösügyi országos bizottságok évek hosszú során át helyesléssel járultak hozzá a közösügyi politikához, melyet Felséged szándékai szerint a kormány folytatott. A mint elődeink, mi is ragaszkodunk a hármaskör-szövetséghez, mely az országos bizottság utolsó tanácskozása óta történt megújítások által bensőségekben és szilárdságban csak nyert. Az európai béke legelsőrendű biztosítékát látjuk és érdekeink védelmét ismerjük fel benne. Örvendünk annak, hogy barátságos viszonyaink a többi hatalmakkal zavartalanul allanak fenn. Megnyugvással tölt el bennünket, hogy eddigi politikánknak megfelelő egyetértő eljárást követünk a ha-

lmas Oroszországgal azon tünetekkel és eseményekkel szemben, amelyek keleten vészthető fellegekként jelentkeznek.

Erre a király a következőleg válaszolt:

„Hű odaadásunknak biztosítása öszine-megelégedésemre szolgál. Fajdalommal óhajt tok mindenek előtt a katolika egyház fejének, XIII. Leó pápa Ő Szentségének, ez évben bekövetkezett elhunytáról megemlékezni, kinek fenkölt személyéhez az egész katolikus világ szokva volt bámuló hódolattal feltekinteni. A monarchia külpolitikai helyzete a delegációk legutóbbi üléséhez óta is minden tekintetben örvendetes képet nyújt. A hármaskör-szövetségnek a mult évben történt megújítása által politikánk ezen kipróbált alapja, melyet ezentul is fentartani el vagyunk határozva, a jövőre újból megerősített. Az orosz birodalommal a Balkán félsziget eseményeire vonatkozó bensős egyetértésünk kormányom részéről szakadatlanul ápolatik és ott felmerülő kérdések békés megoldásának javára szolgál. A maczedóniai felkelés által a két hatalom egyetértő actiójának azon fontos és nehéz feladat jutott hogy azon területen a béke, a status quo és a rend fentartása érdekében működjenek. A többi nagyhatalom hatatos támogatása mellett a monarchia és Oroszország minden önző szándék nélkül és csak az egész Európa érdekében fekvő béke-művet szem előtt tartva, közösen oda törek-szenek, hogy egyrészt Törökországot a keresztény alattvalói helyzetének javítására szükséges intézkedések megtételére bírják, másrészt pedig a bolgár fejedelemséget a felkelésnek bármennyi támogatásától visszatar-tassák. A többi hatalommal való azon biza-lomteltjes viszony, melynek fenntartására kormányom nemcsak ezen, hanem minden más kérdésben is sikerrel törekszik, különösen ez év évben örvendetes támogatást nyert azon személyes megbeszélések által, melyekre kedves szövetségeseim, a német császár Ő Felsége, továbbá az orosz császár és az angol király Ő Felségeik látogatása kedvező alkalmat nyújtott.

Szerbiában egy büntett folytán, mely minden erkölcsi érzékkel bíró embert borzalommal kellett hogy eltöltsön, változás állott be a dynastiában. Lehet reményleni, hogy ezen ország új uralkodója alatt erkölcsi újjászülése és egy jobb jövő elé fog meenni. Hadi kormányzatom előirányzatában a mult évi megszavazás határai között marad. Az új gyorstüze ő tabori ágyú kérdéseinek elintézése küszöbön áll; szükségesnek látszik tehát, hogy annak gyártása a jövő évben megkezdessék, a mely célra a hadi kormányzat bizonyos összeget kérelmez. A hadi tengerészetem részéről igénybe vett költségtöbbletek, úgy mint a mult évben, személyzeti szaporításokra és hajóépítésekre vannak szánva. A megszállott tartományok folytonos kulturális fejlődése ez évben sem szenvedett felbeszakítást és,

MODERN GÖZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. ♡♡♡♡♡♡ Gyűjtő kocsi.

Bosznia és Hercegovina, noha ismét részbeni rossz termés által lettek sújtva, a jövő évben is saját jövedelmeikből fogják kormányzatuk szükségleteit fedezhetni. Számítva ama buzgalom és hazafias belátásra, melyeket feladatuk megoldásának szentelni fognak szívélyesen üdvözlöm önöket."

Hajdúvármegye közgyűlése.

A hajduságból szép számmal gyűltek be a magyarok a decemberi közgyűlésre, a melynek különösen két érdekeltőbb tárgya volt. E fölött némely beszélgetés is folyt.

Az első, a nevezetesebb a *Tisza* István kormányelnök üdvözlése volt. *Tiszát* bizalommal üdvözlük a hajduk, de mint *Kovács Gyula* országgyűlési képviselő nyilvánította és indokolta azért, mert *Tisza* most az osztrákok szemtelensége ellen derekasan, hazafiasan fellépett és a *Körberék* komizkodásait erélyesen visszautasította, tehát a kifelé való küzdelmében nem akarja a miniszterelnök helyzetét nehezíteni a vármegye, ezért üdvözlö.

A bőszi örményieknek a *Bocskay*-szobor felállítására vonatkozó 10 ezer forintos ajánlatát örömmel veszi tudomásul a vármegye és felhívja a vármegye községeit, polgárait, hogy pártolják a szobor felállítását.

Rázsó Gyula: mivel főispán nincs, ő vezeti a közgyűlést. Felhívja a figyelmet a tárgysorozatra. Javasolja, hogy a tárgysorozat után a miniszteri beköszöntő és bucsuleveleket, főispáni bucsuzót a sorozatot megelőzőleg tárgyalják; továbbá a közig. biz. tagjait is válasszák meg. (Helyeslés.)

Pákozdy Sándor vármegyei I. aljegyző felolvassa az alispáni jelentést. Tudomásul veszik.

Veszprémy Zoltán főjegyző olvassa *Tisza* Istvan miniszterelnök, belügyminiszter levelét a miniszterium megalakulásáról. Támogatást kér, mire az állandó választmány siker kívánást, bizalommal való üdvözlést és a törvény határai között való támogatást javasol.

Kovács Gyulának nincs kifogása az állandó választmány javaslata ellen. Azonban ha a közig. harcok, a sérelmek nem állnának fel az osztrákkal szemben, akkor kifogásolná a bizalmat. De mivel a miniszterelnök az osztrák ellen védi a nemzetet, mint utóbb a hétfői felszólalásával, javasolja, hogy csakugyan bizalommal üdvözlőjék, tekintettel a hétfői felszólalására és a mostani viszonyokra, hogy az osztrák miniszterelnöknek helyesen ellentállott.

Brassay Károly örömmel járult ehhez, mint függetlenségi ember.

Elfogadták az állandó választmány javaslatát.

Tudomásul vették az új miniszterek üdvözlését és a távozó miniszterek bucsuszavát is *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter távozását sajnálattal veszik tudomásul. Bucsú feliratot intéznek hozzá, ugyanazt az elismerést gyakorolják *Vlassics Gyulával* szemben.

Olvastott *Puky Gyula* volt főispán fölmentése és a főispán bucsulevele, a melyet már lapunkban közöltünk volt, a törvényhatóság fájdalommal veszi tudomásul a hazafias, nemes, igazságos főispán távozását, érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg és eről bucsulevelben értesítik.

A közigazgatási bizottsági kilépett tagjainak megválasztására egy szavazatszedő bizottság küldetett ki. Elnök: *Dávidházy János*, tagok *Sóvágó Gábor*, *Oláh Miklós*, jegyző *Dalmy Barna*.

A szavazás idejére az ülést felfüggesztette elnöklő alispán. Megválasztottak: *Padra* Sándor, *Kovács Gyula*, *Veszprémy István*, *Kiss Ferencz*, *Dalmy László*. Ezenkívül még többen is kaptak szavazatot.

A szavazás megejtése után sorrend szerint folytatták a közgyűlési ügyek tárgyalását. Itt érdekes volt, hogy az alispán tiltakozik azon jogtalanság ellen, hogy két bejáróhoz a vármegye járuljon, mivel a *Bojár-hollós* rakodóhely létesítése két családnak áll érdekében. Tiltakozik a kereskedelemügyi miniszternek a Kaba—Nádudvari vasutnak építését engedélyező irásainak ezen része ellen.

Telefonhálózat a megyében.

A miniszter kiépíti ezt a megye segítségével. A megye a létesítés feltételeknek megfelelő készpénzt és természetbeni hozzájárulást megszavazza 19,650 korona tölgy oszlop, egyéb költségek 21,000 erejéig, az összes 33 ezer és néhány száz koronára rug. Ha Debreczen legalább 10 ezer koronával hozzájárul, akkor a megye az ebadó pénztár terhére hozzájárul a létesítéshez; annak engedélyezését kéri a minisztertől. Ez a kérelem azért is jogos, mert az ebadó az állategészségügy és kereskedelem céljaira fordítandó, tehát *Rázsó Gyula* ajánlja elfogadásra.

Apróbb ügyek.

Az utmesteri iskolához segélylyel járulnak. Hivatalos lapot sem létesítenek.

Rajk Imre h.-dorogi községi főbírónak az állása nem összeférhetetlen a birtokosági elnökséggel. *Csohány László* indítványára, mint elvi jelentőségű határozatot közlik a községekkel.

A tetéltleni népkönyvtár létesítését tudomásul veszik.

Kovács Gyula felirat megújítást javasol a 100 kilométer törvényhatósági ut kiépítésére ajánlott miniszteri segélyösszeget illetőleg. Elfogadják és ismételve felírnak.

Ehhez *Somossy Béla* is hozzájárult és azzal pótolja, hogy az előjegyzés feltételül szükséges. Mert a multban sem jelentkezett a vármegye, éppen ezért a segélyezésnél 3-dik, 4-dik sorba jutott. Ecseteli a megyei utak nyomorúságosságát.

Olvastatik a megyei kéményseprőkre vonatkozó szabályrendeletnek miniszteri módosítása. A miniszter megengedi, hogy a szegényebb lakosság a patiosos kéményét maga söpörtesse a községekben. De amellet a miniszter az alispáni jövedelemmel bíró kotrókról is megleghangon és védekezőleg rendelkezik.

— Sepernék ki a minisztert! mondja az egyik hajdu.

A legtöbb adófizetők (1904-re) szóló kiigazított névjegyzékét elfogadták.

A Bocskai szobor.

A szoborbizottság javaslata az, hogy a többi városok és községek adományokkal járuljanak a bőszi örményi szoborhoz, a melyre már Bőszi örmény megszavazott 20 ezer koronát. A községekben helyi bizottságokat alakítsanak és házanként gyűjtsenek. A közművelődési alaphoz is szavavazzanak meg bizonyos összeget. De ha mindez a költség nem volna elég, akkor a házipénztár terhére is utaljanak valamit. Felolvassák

a bőszi örményi közgyűlés idevonatkozó határozatát is, a melyből kitűnik, hogy 1906-ban lepleznék le a szobrot. Az állandó választmány támogatásra ajánlja és hogy adakozzanak, még pedig önkéntesen.

Brassay Károly helyesli a fölhívást. De az ellen tiltakozik, hogy csak éppen Bőszi örményben örökítsék meg. Minél több helyen állítsák fel: ez legyen a cél. Azt fogják kötelességüknek tartani, hogy a többi községekben is felállítsák a szobrot. Kárhóztatja, hogy a bőszi örményiek ráfogták Nánásra és Szoboszlóra, hogy nem viseltetnek kegyetlennel *Bocskay* iránt. Nánás 1906-ra maga fog egy szobrot állítani.

Oláh Bálint a bizottság javaslatát fogadja el.

Sóvágó Fábó a gyűjtéstől nem vár semmit. Azért ragaszkodik a bőszi örményi közgyűlés határozatához. Vagy pedig mondják ki, hogy pótdóval nem járulnak hozzá.

Rázsó Gyula megjegyzi, hogy csupán tájékoztatás végett terjesztették be a bőszi örményi közgyűlési határozatot. A döntés majd ajánlja az állandó választmány javaslatát.

Sóvágó Gábor módosítást ajánl, hogy májusra tüzzék ki.

Simon Károly a bőszi örményi szobor mellett szól.

Kovács Gyula az állandó választmány javaslata kielégíti. Kéri, hogy ne szenvedélyeskedjenek. Hiszi, hogy a városok erejök-höz képest hozzák meg a áldozatokat. Kéri, hogy a bőszi örményi szobor iránti irigységet oltás ki a szivekből.

Farkas Győző is hozzájárul a *Kovács Gyula* indokaihoz. Nemesak Bőszi örménynek, hanem a vármegyének kell felállítani a szobort.

Ifjabb Mór Pál elfogadta az állandó választmány javaslatát. Csak tiltakozik az ellen, hogy irigykednének Bőszi örmény ellen; szerinte a megszavazott 10 ezer forint elég a szoborra; de aki adakozni akar, hát hadd adjon.

Sóvágó Gábor szíve keserűségét önti ki. Elfogadják a választmány javaslatát.

Ezután az érdekes tárgy után a közgyűlés tagjai oszladozni kezdtek. — És a visszamaradtok folytatták a tárgysorozat többi pontjait; melyek tárgyalása során a V. H. O. Sz. egyik tagjának a kérelmére került a sor. A vármegyét alapító tagként való belépésre kérte. A vármegye ez idő szerint, anyagi körülményénél fogva, nem teheti meg ezt, de a jövőre nem zárkozik el.

A hajdudorogi tisztújítás elleni panasz ügyében megtartott vizsgálatot a kiküldött *Weszprémy Zoltán* főjegyző megtartotta. E szerint a tisztújítás szabályszerűen folyt le és a panaszolt visszaélések nem bizonyultak valónak. Csupán két törvénytelen szavazat derült ki, ez pedig nem lehetett mérvadó; mert *Rajk Imre* főbírónak száz szavazat többsége volt. Éppen azért a *Rajk Imre* főbíró és *Papp Ferencz* városgazda választását véglegesen helyben hagyják, mert a vádak alaptalanoknak bizonyultak.

Ezután még több lényegtelen ügyek következtek.

Végül a bőszi örményi polgármesternek és még egy bizottsági tagnak a meleg érdeklődése mellett 12 óra néhány perczkor a közgyűlés véget ért. Sajnáljuk, hogy ennek a *kitartó* bizottságtagnak meg nem irhatjuk a nevét. Érdemes lett volna rá.

Karácsonyi és Újévi ajándéknak legalkalmasabb ujdonságok arany-, ezüst- és ékszer-neműekben legolcsóbban Blau Lipót és Fiai Utódánál DEBRECZEN, Főter 41. <

Vármegyénk és a közelvidék.

Gyermekcsempészés Hadházon.

Hajduhadházon regénybe-illő gyermekcsempészeti eset történt: Rác Lajosné itteni lakost a férje házasságtörés gyanúja miatt elkergette még a nyáron s ellene a válópört megindította. Az asszony a válópört során magát áldott állapotban levőnek vallotta s mutatta. F. hó 13-án déli vonattal Debreczenbe jött s itt egy Szabó Mária nevű cseléd 3 hetes gyermekét hozta magával s szüleinek azt mondta, hogy egy tanyán szülte a gyermeket. Szülei bába után futottak; de a megjelent bába konstata, hogy a gyermek már 3 hetes s a szülésnek semminemű jelei nem látszanak a fekvő nőn. Figyelmeztette őket törvényellenes cselekedetökre. Hajnalban elvitték a gyermeket egy ösmerősükhöz megszoptatás végett s onnan a reggeli 7 és 1/2 óras vonattal vissza anyjához.

A dolgról értesült előjáróság azonnal sürgönyözött a debreczeni rendőrkapitánysághoz, hol a tények beigazolást nyertek.

A gyermek alácsempészésének oka, hogy férjétől gyermektartást akart bírói úton kicsikartatni.

A hajduk székháza. — Hajdu-böszörmény piacán ott emelkedik a régi hajdukerület emeletes, diszes székháza. Csak úgy szöszért, szalmaért, majdnem Istennevében használják ezt az épületet, a mely romlik-bomlik. És ha a jövedelmét firtatja valaki, akkor mindig az a felelet, hogy a jövedelmet felemészti a tatarozás. A vármegyei közgyűlésen többször vetették már fel bizottsági tagok, hogy adják el ezt a bagolyvárat. Még idáig mindig átsiklottak e fölött, de most, mint értesülünk, komoly vevője akadna. Egy böszörményi dussgazdag polgár, a ki az odaváló tanácsnak nem valami különös meleg barátja, 40 ezer forintot volna hajlandó adni a diszes székházért. El is kell ezt nyilvános árverésen adni, hadd jussanak egy kis aprópénzhez — a Bocskay-szobor javára — a hajduk.

Bocskai-szobor Hajdunánáson. Hajdunánás város polgársága nem akar csak a nagyhangú hirdásoknál maradni, hanem a tettek terére lép, midőn a hajduság atyjának, a nagy Bocskay emlékének megörökítéséről van szó. Üdvös mozgalom indult meg a derék nánási hajduk körében, hogy a nagy fejedelemnek Hajdunánáson ércszobrot emeljenek, s már többen meg is tettek ajánlatukat a szép célra. Ez alkalommal elegendőnek tartjuk csak a következő nevekre hivatkozni: *Vitéz Sándor* 400 és *Zsuga Imre* 200 koronát ajánlottak meg a hajdunánási Bocskay-szoborra. Mielőtt a gyűjtés megindult volna, már 1000 koronán felül megy az eddig megajánlott összeg. Ki vonhatná kétségbe ezek után a nánási hajduk hálás kegyeletét? A nánási hajduk a szobrot az 1906-dik esztendőben már le is fogják leplezni. Társadalmi uton oly erősen szervekednek, mozgolódnak ezek a derék hajduk, hogy a siker semmiesetre sem

fog elmaradni; mert például a jövő február havában felolvasó, zene- és táncz-estélyt rendeznek a nánási Bocskay-szobor alap javára. Ezt az estélyt esemény számba sorozhatjuk, értesülésünk szerint *Rákosi Viktor*, *Kalmár Antal dr.*, *Gyökössy Endre* budapesti poéta, *Lengyel Dezső* az egyetemi ifjuság kiváló tagja, zeneszerző és hegedü-művész és még többen fognak az érdekes estélyen közreműködni. Ha így buzgólkodnak a nánási hajduk, akkor 1906-ban lehull a lepel a nánási Bocskay-szoborról! Adja Isten!

Rákóczi ünnepély. Hajdunánáson a függetlenségi kör a december 6-án megtartott Rákóczy-ünnepélyvel kapcsolatban fényes eredményű táncz mulatságot rendezett, a népszerű hajdu követ, *Rákosi Viktor* védnöksége alatt. A tánczmulatság, melyen a város színe java részt vett, 285 korona tiszta jövedelmet eredményezett, melyből 85 koronát a hajdunánási Kossuth-szobor javára ajándékozott, 200 koronát pedig a saját könyvtárának gyarapítására fordított a tánczmulatságot rendező függetlenségi kör. Ezzel a bállal is tanubizonyosságát adta Nánás polgársága annak, hogy a nemes czélért nemcsak mulatni, hanem áldozni is tud, fényes bizonyossága ennek a bál eredménye és a történet felülfizetések.

Dienes Márton visszatér.

(Szapáry Laczi gróf czimborája Párisban.)

Dienes Márton a nagy vesztegetési botrány hőse, nincsen már New-Yorkban, még csak Amerikában sincsen már. Nem tett jót neki a levegő a nagy tenger másik oldalán s visszatért az öreg Európába, ahol munka nélkül könnyebben lehet boldogulni.

Dienes jelenleg Párisban időzik s azon spekulál, miként lehetne visszatérni Magyarországra. Mert a pénze elfogyott már a vesztegetési botrány hősenek.

New-Yorkban megpróbálkozott mindenfélével, de nem sikerült kenyeret találnia, aminek főoka az, hogy a magyaron kívül más nyelvet nem tud. A new-yorki magyarok huzódnak tőle, mert hiszen a hire megelőzte őt is, így Dienes Márton nem tudott egyebet cselekedni, mint megmaradt pénzén hajójegyet váltani vissza Európába.

Párisban járkál most a kalandok hőse s több budapesti ismerősével tudatta szerencsés megérkezését, valamint azon sajnálatos tény is, hogy pénze már elfogyott. Különösen az iránt érdeklődik Dienes budapesti ismerőseinél, hogy büntetlenül hazajöhet-e?

Abban a meggyőződésben van a jeles férfiú, hogy *nem fogják felelősségre vonni a vesztegetési botrány miatt*, mert hiszen bűnségeinek és az értelmi szerzőnek semmi bajuk nem történt, de meg igen magas állásu uraknak van okuk tartani az ő leleplezéseitől, amikkel azoknak erkölcsi halálát okozná, pedig ezek a jó urak még sokáig szeretnének szerepelni a nyilvános közéletben.

Van ugyan Dienes ellen család miatt följelentés a budapesti ügyészségnél, de ha

„előkelő” barátai megnyugtatták, hogy bántódása nem lesz, az üldözött „hazafi” visszatér Budapestre.

Dienesre különben nagy szükség van a másik nagy hazafi, a *Csávolszky Lajos* ellen váltócsalások miatt indított bünyenyítő perben. Ebben a koronatanu Dienes. *Lővinger* Sámuel budapesti tőkepénzes ma este Párisba utazott, hogy Dienes hazahívja valamástételre. A nagy hazafi azonban aligha jön, mert megérkezésekor fehérruhás leánykák helyett sűrű detektívek várnak.

Boczkó Sámuel 1848—1903.

Debreczen város főkapitánya, lehotai és demjénfalvi *Boczkó Sámuel*, régi jó magyar család sarja, tegnap délután 2 óraker meghalt. A halál nagy szenvedésektől váltotta meg e derék embert, akinek rideg külsője alatt igazán emberszerető szív dobogott. A férfi kor virágában ragadta el a halál, melynek körját öt év óta szenvedte erős, az élet viharaira megedzett teste.

Már hetek óta haldokolt ez az erős természetű ember, aki tudta, hogy eljő érte a kérlelhetlen kaszás — és e tudatban is az ő nagy, emberszerető szive, amelyet sokszor a rideg kiméletlenség és dúrva szigor álarca alá tudott rejteni — a szegényekért, nyomorultakért és elhagyottakért tudott csak utoljára is dobanni.

Ma délután a halál angyala megkönynyitette a haldokló szenvedéseit és csöndesen elhunyt a nagy szívű, derék magyar szerettei karjai közt. Szívelzsírosodás és régi vesebaja okozta halálát.

Életrajzi adatai következők:

Boczkó Sámuel 1848-ban született a gömörmezei Jolsván. Középiskoláit Lőcsén és Kassán, jogi tanulmányait Debreczenben végezte a helyettes főkapitánnyal, *Végh Gyulával*, akivel testi-lelki barátság fűzte össze.

Az önkéntesi évet is itt szolgálta le, s azután a közigazgatáshoz került, mint főispáni titkár, majd polgármesteri fogalmazó, tb. aljegyző, és tb. főjegyző lett, míg 1884-ben főkapitánnyá választották.

Mint aljegyző 1883-ban nőül vette özv. *Jeneyné Kovács Ilona* urhölgyet, aki azonban hamar elhalt. Másodszor is nősült és feleségül vette most búbanatos özvegyét, *Dragota Nathália* urnőt, akivel való boldog házasságából származik 9 éves Béla fia.

Az elhunyt nemes szívről tesz tanubizonyosságot, hogy halála előtt meghagyta: a legegyszerűbb temetést rendezék neki; a koszorúk árát pedig adja kiki jótékony célra.

Debreczen város közéletébe tekintélyes szerepet játszott. A városi kisvasut létesítésében nagy részt vett. A társaság igazgatótanácsosa, a tűzoltói intézmény szervezője, az önkéntesek főparancsnoka, sőt a debreczeni szabadkőműves páholy nagy mestere is volt. A hadsereg tartalékába a főhadnagyi rangot érte el. Királyi kitüntetés is érte. A király „F. I.” jelzésű aranygyűrűt adományozott neki ittjártában. A boldogult nagymestere volt a debreczeni szabadkőműves pá-

Kostya János

arany, ezüst ékszerek és szoborok nagyraktára
Debreczen, Széchenyi-utca 1. szám, a ref. kistemplom mellett.

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe *Karácsonyi és Ujévi*, valamint más alkalmi célokra minden e szakmába tartozó ékszer áruimat a legfinomabb kivitelben, jótállás mellett.

Uj ékszerek készítését, javításokat, átalakításokat pontosan és olcsó árban saját műhelyemben készítek.

holynak is egyidőben és a testvérek holnap tartják meg a bucsuzó szertartást.

Ma este 6 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt tanácskozott a tanács. Jelen voltak Csóka Sámuel, Bészler Károly, Körner Adolf tanácsnokok, Magos György h. főügyész, Varga Elemér, Tóby Elek, Tóth Kálmán, Varga Károly jegyző. Ezen értekezleten elhatározták, hogy holnap a polgármester vezetése alatt küldöttség fejezi ki részvétét az özvegynek, míg K. Tóth Mihály mezőrendőrségi alkapitány a sirnál gyászbeszédet mond. Délben a rendőrség tisztviselőikara fejezi ki részvétét az özvegynek.

Pénteken délután 2 órakor fogják temetni demjénfalvi és lehotai Boczkó Sámuel, akinek nagybátyja, Boczkó Dániel csabacsüri nagybirtokos és 1848-49 évben Arad város és megye kormánybiztosa volt.

Az elhunyt főkapitányt családján kívül 83 éves nagyatyja, idősb. Boczkó Sámuel is siratja.

Könnyű legyen nékie a mindnyájunknak örök nyugvást adó magyar föld.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Vécsey Imre főjegyző Budapestről hazaérkezett. Kalmár Antal dr. kiváló közjogászunk, a ki ma délelőtt Hajdúvármegye közgyűlésére is eltekintett, a déli vonattal Szabadkára utazott. Kiváló íróvárnak megígérte, hogy még a tél folyamán ellátogat Hajdunánásra, a hol egy a Boeckai-szobor alapja javára rendezendő estélyen közreműködik.

— **Főispán megy, főispán jön.** Hajdúmegye és Debreczen volt főispánja Puky Gyula ma reggel végleg elhagyta Debreczent a gyorsvonattal utazott Budapestre. Az állomáshoz Kovács József polgármester és a tanács több tagja kísérte ki. Az új főispán, Domahidy Elemér kinevezése a hivatalos lapban holnap fog megjelenni és a hivatalos beiktatás napja december hó 30-ikán lesz. Ugyanekkorra nevezik ki az új főispáni titkár is miután Rásó István jelenlegi titkár Kassára megy.

— **Böszörmény a harczipártiak mellett.** A Kossuth Ferencz pártjának az ugynevezett „leszerelését“ vegyes érzelmekkel fogadták a legmagyarabb vidékeken. Kecskeméten népgyűlés volt. A kecskeméti népgyűlés a betolakodott osztrák bitangok elleni megalkuvás nélküli harcot proklamálta. Most meg a legnagyobb hajdúvárosból, a hajduk egykori székhelyéről Hajdúböszörményből halljuk a harci-kürt riadását. Ugyanis a böszörményi hajduk nem helyeslik a küzdelem beszüntetését. A böszörményi függetlenségi párt egyik vezető férfa, kiválóan hazafias polgártársunk, nyilatkozta ki, miszerint ők a harcot kívánják és semmiféleképpen sincsenek a budapesti párthatározattal kibékülve. Ezen felbuzdulásokról értesítették a képviselőjüket is.

— **Tolnay Kornél áthelyezik.** Nevezetes változás történik a debreczeni államvasutak üzletvezetőségénél. Tolnay Kornél üzletvezetőt, a debreczeni üzletvezetőség nagytehetségű, kiválóan rokonszenves főnökét a Budapest-balparti üzletvezetőség fejeül viszik fel. Tolnay Kornél debreczeni rövid pár évi működésével közszerepetet, közbecsülést érdemelt ki és így távozása veszteség reánk.

— **Főispáni beiktatás.** Domahidy Elemér új főispánt december 30-dikán iktatják be Debreczen és vármegyénk főispáni székebe.

— **Kamarai közgyűlés.** A kamara bizottságai és szakosztályai tegnap fejezték be tanácskozásait, melyek közül utolsó a kereskedelmi szakosztálynak Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt tartott gyűlése volt. Az ipari szakosztály kedden Serli Ede elnöklete alatt tárgyalta le ügyeit a két szakosztály működése után tiszta dolga lesz a ma délután fel 4 órakor kezdődő kamarai közgyűlésnek.

— **Az ev. ref. egyház presbyteriuma** a december hó 13-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett december hó 18-án pénteken d. u. 3 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra“ gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a jelenlevők többsége határoz.

— **Siketnémák karácsonyfája.** A siketnémák karácsonyfájára eddig a következők adakoztak: Vetéssy Béla rendőrfogalmazó 7 k. Kiss Sándor rendőrfogalmazó 2 k. Vetéssy Mihály 1 k. Kontsek Géza 3 k. Özv. Nagy Bálintné 1 k. Sipos Bálintné 1 k., továbbá Reiner Mór 3 kalap, Ippen és Schwarz pedig 16 pár gyermek harisnyát, 6 db. téli sapkát, 4 pár téli keztyűt és 2 db. alsó öltönyt küldött. Az eddigi adakozásokat az egyesület nevében hálásan köszönöm, a továbbiakat pedig tisztelettel kérem: Füleky Pál pénztáros.

— **Emlékünnep az árvaházban.** Szűkebb körben szép kis ünnepélyen emlékeztek meg ma a nőegylet leány árvaházának növendékei néhai Nemes Kálmánné urnőről nevenapja alkalmából, a kinek nevére és emlékére leánya, dr. Irinyi Istvánné 1000 koronás alapítványt tett volt. Az alkalmi beszédet az összegyűlt árvákhoz Konez Ákos nőegyleti titkár mondott.

Innét-onnét.

Kalmár Antal dr. délelőtt Hajdúmegye közgyűlési termébe is felnézett. A mi Rostkowitzunk kalauzolta. A Boeckai atyánk remek o ajfestménye, meg a mi kuruczvezéri bajszu Rásó Gyula alispán bátyánk különösen megtetszettek neki. . . A vármegye gyűlése már ekkor a vége felé volt. A legnagyobb magyar közjogász nagyot nézett erre a fura hajdusági közgyűlésre. A zöldasztalnál teljes számmal ott ültek a tisztikar urai, az egyik oldalpadon pedig egy szívós természetű vármegyei bizottsági tag ur szundikált. . . Az érdemes hajduatyafi egymagában volt a hallgatóság.

A Lendvai (Lendlbauer) fogadó egyik szobájában van egy uri, egy igazi magyar asztaltársaság. Kalmár Antal dr. ide is elkövetkezett. Igazi szívbéli szeretettel ünnepelték. Az egyik hajdani kiérdemült labancz fiskális barátunk adta meg a legszebb előismerést:

— Te professzor vagy mi közöttünk. . .

Nemzetes P. Szabó bátyánk birtokos ember és vármegyei képviselő Hajdúszámonból. Kemény, törzsökös magyar polgártárs. Nem mai legény már. Homokfutó lova is elsőfajta van P. Szabó bátyánknak. Sámsonról nagy Debreczen jó messzire is van. Azonban Szabó bátyánk még ma is gyalogszerrel sétált be a vármegyei közgyűlésre. Takaros magyar cifra szüre van az öreg bátyánknak; de hanem az inai sem holmi roskadt főispáni inak.

Telkes Simon Budapestről már csak jeles névmagyarosító; hanem a nép ötletéhez fogható még sincsen. Hajdú-Szováton, ebben a barátságos, gazdag magyar községben van egy adófizető honfitársunk, az eredeti neve „Iszrael szomszid“ volna; hanem a szováti hajduatyánkfiai meg Szoruli-nak fordították át. Ez az igazi névmagyarosítás.

— **Uj imaház a Homokkertben.** A homokkerti gyülekezet számára új, tagasabb helyiséget ajánlott föl a nemesszivű és hitbuzgó urasszony, özv. Tökés Gaborné. Az új imaház a Homokkert központján, a gyermekóvó intézettel szemben. A homokkerti lakosok hitéletét szíven viselő urnő megengedte azt is, hogy a hívek két közfalat eltávolíttassanak és így az előbbinél kétszeresre tagasabb helyiség áll a hívek rendelkezésére. Ecsedi István és Bujdosó András homokkerti lakosok a két közfal eltávolítását ingyen elvállalták, úgy hogy már vasárnap a megnagyobbított teremben tarthatják meg az istentiszteletet a homokkerti, eddig elhanyagolt hívek lelkiépülésére. A homokkerti mozgalma élén Békési András, Móricz Bertalan és Sövényi István derék polgártársaink állanak.

— **Kivándorlók figyelmébe.** A belügyi kormány ez uton is figyelmezteti a közönséget, hogy Cuba szigetére és Délafrikába ne vándoroljon ki, mert a nyomor, inség és pusztulás vár ott a kivándorlókra.

— **Balmazújvároson nem eszik a lóhust.** Az egyik helyi ujság, a Debreczeni Ujság hiresztelése után a fővárosi lapokban is elterjedt egy valótlan, a derék balmazújvárosiakat pellengérező hír. Ezen valótlan hiresztelés azt kürtölte világgá, hogy Balmazújváros már annyira elkoldusodott, miszerint ott — kilóját 4 fillérrel mérve — rendszeren fogyasztják a lóhust. Balmazújvároson nagy megbotráncozást keltett ez az izléstelen hiresztelés. Mert ha földje nem is igen van ennek az iparkodó, dolgozó népnek, de azért, mint tudósítónk írja, jobb buza kenyéret még a „lóczubakos“ hír hamis terjesztője sem eszik. Sertést, birkát, marhát is vágnak annyit, hogy más hasonló községekben sem többet. Éppen azért azt a hirhedt lóhust átengedik a balmazújvárosiak az ujságokbeli hamis-hír terjesztőjének, akit különben Sámson módjára hajlandók volnának eldöngöztetni egy rokon állat, ama bizonyos számárnak az állakapczájával is. Meg is érdemelné az ilyen hazug hírek terjesztője, a miért ilyen magyar vidéknek, derék magyar községnek rossz híret költi.

Karácsony és Újévre legszebb egy sikerült fénykép Némethi József fényképész műterméből Piacz-utcza 42. szám. (Lamprecht-palota.) ➤➤ Állandó fénykép kiállítás a bejáratnál.

Szénegázmérgezés. Tegnap reggel a pallagi gazdasági intézetben a szénegázmérgezésnek áldozatul esett **Keller János** volt honvédörmester, gazdasági alkalmazott 9 éves fogadott gyermeke. A szerencsétlen a konyhában aludt. A kályhacső le volt esve és a kiömlő szénegáz megölte a szerencsétlent. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy nem-e vétkes gondatlanság, bűnös szándék oltotta ki a gyermek életét.

Az 1904. évi választók. Tegnap délután 4 órakor tartott ülést Debreczen város központi választmánya **Kovács József** polgármester elnöke alatt. Jelen voltak: **Varga Károly** jegyző, **Váczy János**, **Némethy Sándor**, **Harmath Gergely**, **Mihálovits István**, **Nagy Sándor**, **Szilágyi Imre** és **Szabó Kálmán**. Az ülésen az 1904. évi országgyűlési képviselőválasztók kiigazított névjegyzékét hagyták jóvá. E szerint nem az I. képviselőválasztó kerületben a Csapó-utcán 769, Péterfián 782, a II. képviselőválasztó kerületben a Hatvan-utcán 756, a Piacz-utcán 1434, a III. választókerületben a Varga-utcán 1063, a Kossuth-utcán 728 választó polgár van. A választók száma szaporodott.

Hajnali templomozás. Panaszt vettünk. Ajánljuk ft. **Papp János** plebános urnak, a debreczeni gör. kath. egyház érdekes lelkészének a jóindulatu figyelmébe. Arról van szó, hogy a panasz szerint, a görög katolikus hiten levő gyermekeknek, már reggel 7 órakor templomozni kell menni. Pedig ez a mind az egyes családra, mind a gyermekekre hátrányos, mert ez utóbbiak ez által az egészségüket is veszélyeztetik.

Gyermekhulla a temetőben. Czudor János, a róm. kath. temető csőse ma észrevette, hogy a varjak óriási tömegben lepik el a temető nyugoti részét. Utána nézett a dolognak és látta, hogy a varjak alig ujjnyira elásott 4-5 hónapos méhmagzat holttestét ásták ki. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahol megindították a vizsgálatot, hogy nem-e bűnös kéz művéről van szó?

Utólagos képvisérlás. A képviselőválasztáson utólag a következő vásárlások történtek: **Pálffy József** „Delelő tehének“ (600 korona) című képét dr. **Magoss György** „Utolsó napsugár“ címűt (160 korona) **Popper Mór** és „Az ősi gyümölcsök“ című festményt (300 korona) **Koroknai Ottóné** vette meg.

Egy öreg polgár halála. Ritka, kivételes szép emberi kort ért **Fisch Emánuel** debreczeni lakos. 86 esztendő telt el a földi siralomvölgyben és 53 évi házasság után hunyt el. A derék öreg polgárt tegnap temették. Kiterjedt rokonság gyászolja.

Az éjszaka garázdái. Az új bor jósa erősen meglátszik az éjszakai vándorokon. Már este 8 órakor düllöngélnék a beképzelt magyarok az utcákon, később pedig már hangos nóta és ordítózás veri föl a távolabb eső utcákat. A részeg alakok garázdálkodnak is. A múlt éjjel a Hatvan utca 37. szám alatt **Popper Dávidné** születő villamos csengettyűjét szakították le a garázdák ficsúrok. Nem ártana, ha a rendőrség szigorubbán vigyázna az éjszaka garázdáira.

Tolvaj férj. Kovács Józsefné tegnap panaszt emelt tőle különváltan élő férje ellen, hogy meglopja. A lopás ki is derült. A tolvaj férj a holmikát özv. **Dihen Imréné** csapóker 210. (II. járás) sz. a. lakosnőnek adta el, ahol a lopott tárgyak, mikért a tolvaj férj 24 koronát kapott, meg is kerültek.

A leghálásabb karácsonyi és újévi meglepetések Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műtermében készülnek. Piacz-utca 44. A műterem kapubejáratánál állandó kiállítás.

Finom és legjobb szabásu uri fehérneműket, női angol blousokat mérték szerint készít; valamint újdonságokat uri divat czikkeket; Dániai Lavala bőrkabátokat, orosz (galoschnikat) sárczipőket ajánl **Békés Lajos** uri divat üzlete.

Hová menjünk? Csakis a Dréher-féle téli kert étterembe, a hol a vadseres, őz, fácán, fenyő madár, kecsge, harsa, balatoni fogas, mindenféle kocsonyázott újdonságok kaphatók. E vendéglők egyedüli, ahol a legnyenzebb uriember is talál valami különlegességet. Frissen csapolt Korona sört a nap minden szakában, este, sőt színház után is csak Márkusnál kaphat a közönség.

Táviratok.

Mit tárgyal a delegáció.

Bécsből táviratozzák: A magyar delegáció megkezdte tárgyalni a közös kormánynak két óra adandó indemnitást. **Okolicsányi** László fölöslegesen tartja az indemnitást, mert az csak úgy törvényes, ha a magyar országgyűlés költségvetésébe beigtatja. **Ugron Gábor** nem csodálkozik azon, ha az ellenzék türelmét veszti. Konstatálja: a magyarságot üldözik, a hadseregben jogaink nem fejlődnek. Miért nem mennek katonának a magyarok? Feleletet szeretne kapni! **Pietreich** sajnálja, nem bírja úgy a magyar nyelvet, mint szeretné. A fontos kérdésekre a hadügyi vezetőség újabb ülésén nyilatkozik. **Hegedüs Sándor**, **Szentiványi Árpád**, **Wilcek Frigyes** gróf, **Hódossy Imre** felszólalása után az indemnitást megszavazták. A magyar delegációt a király márványtermében fogadta; utánna **Khuentól** a kibontakozás lehetőségeit kérdezte és biztatta, a király örömét kifejezte. **Wodianer Alberttel**, **Nemes Bálint** öngyilkosságáról, **Dániel Ernővel** a kormánypárt hangulatáról beszélt. Az osztrák delegációt egy órakor fogadta a császár. **Gautsch báró** beszélt. Utánna a trónbeszédet felolvasta a király. **Cerclen** melegen nyilatkozott **Körberről**. Állása rendithetetlen, a német képviselőknek — mondta — Magyarországgal a kiegyezést meg kell kötni, a hadsereg egységességét illető aggodalmak alapalanok. **Kramarz** cseh pártvezérnek mondta, hogy a cseheknek nincs okuk elnyomatásról panaszkodniok. Felségedet hamisan informáltak — válaszolta — **Blanchini** horvát delegátusnak szólván: — Ön mindenütt lármázik — felelte **Blanchininek** — „akinek fáj, az kiabál.“ Cseh és horvát képviselők konsternálva a király magatartásáért.

Goluchovszky délután elmonda expozéját. Nagy visszapillantást vet a külpolitikára.

Tisztviselők karácsonya.

Lukács László pénzügyminiszter indítványozni fogja a Házban, hogy a tisztviselőknek fizetésének végleges rendezéséig január elsejétől tizenhat millió koronát folyósíthasson.

Méregkeverő biróné.

Kubik Gyula szolgabírói irnok ma kijelentette, hogy semmi része nincsen a dologban. Nyisztorné a nyakába varrta magát, szerelmet vallott neki, a szerelmével valósággal üldözte, ő sohasem szerette igazán, de gavallér volt és így nem utasíthatta vissza. Tagadja, hogy Nyisztor kiverte volna lakásából. Vagyok olyan gavallér, hogy párbajt vivok, — mondta — bár vizsgálóbíró ellenzi, a vádtanács valószínűleg elrendeli letartóztatását.

Bulgária és a porta.

Konstantinápolyból táviratozzák: Tekintettel a Bulgáriában történt különböző készülődésekre és demonstrációkra, felszólította a porta az illetékes köröket, hassanak oda, hogy a reformacio zavartalanul mehessen végbe. A porta ujabban azon fardozott, hogy a polgári ügynökök más néven pl. mint konzuláris biztosok vagy felügyelők szerepeljenek, a mi azonban eredmény nélkül maradt.

Angolok Tibetben.

Mint a londoni Timesnek jelentik **Kalkuttából**: Az angol tibeti expedíció első útját befejezte a **Jeleston** át anélkül, hogy akadályra ütközött volna. A helyi hatóságok tiltakozása után **Jonghousband** ezredes formalis, de barátságos üdvözlésben részesítették.

Szarafov Boris.

Budapesten ma a rendőrség egész nap hajszolta **Szarafov Borist**, a macedon felkelők vezérét, aki állítólag Budapestre érkezett. De nem találták.

József főherczeg gyásza.

Az elhunyt **Klotild** főherczegnő temetésére nagyban folynak az előkészületek a budavári **Zsigmond-kápolnában**. **József Ágost** főherczeg udvarmesteri hivatala már összeállította a temetési rendet. A főherczegnő holtteste **Alesuthon** a kastély kápolnájában remek ravatalon fekszik s így marad holnap délutánig, amikor is **Várossy dr.** székesfehérvári püspök beszenteli. **Alesuthról** **Bieskéig** gyászkocsin, innen külön vonaton hozzák a főherczegnő holttestét Budapestre. Az elhunyt **Klotild** főherczegnőért december 18-tól december 29 ig terjedő 12 napi udvari gyászt rendeltek el.

Levágta a felesége haját.

Az oláh pap kikapós felesége.

R. László görög keleti román lelkész ezeltől néhány évvel nősült meg. Fialal, szép leányt vett el. Kisebb aradmegyei faluba választották meg az ifju papot s mindketten odaköltöztek.

Eleinte jól éltek, később azonban az anyagi gondok ellentéteket támasztottak a

házasfelek között. A feleség többször panaszkodott bizalmasainak, hogy férje nem ad neki ruhára való pénzt, csak annyit ad neki, amiből a szegényes kosztot előállít hatta.

Később azonban komolyabb bajok következtek. Az asszonyról beszélni kezdtek. A nevét együtt emlegették az odavaló tanító nevével s amint később kiderült, nem is ok nélkül. A férj megtudta, hogy a felesége őt megcsalja. Olyan levelek kerültek a birtokába, melyekben a felesége a tanítót egy szerüen tegezi és neki egyéb igen bizalmas dolgokat mond.

Dühében haza rohant és a feleségén szörnyű bosszút állt. Kést vett elő és tőből levágta gyönyörű hosszú haját. Azt mondja, hogy szerelmes volt ebbe a hajba s azért akarta megfosztani a fekete kincstől feleségét. Azután a késsel megvágta az asszony száját és a kezét, mely védelmül emelkedett az arcához.

Az asszony a szomszéd paphoz menekült, akit azután elküldött férjéhez a gyermekéért, mert félt, hogy dühöngő férje ezt is bántalmazza. A házasfelek kölcsönösen megindították a válópört, azonfelül az asszony a járásbírósnál súlyos testi sértés miatt fel is jelentette a férjét, akit a járásbírósnak a számos enyhítő körülmény figyelembe vételével elítélte 50 korona fő és 50 korona mellékbüntetésre, súlyos testi sértés miatt és 50 korona pénzbüntetésre becstelenség miatt.

Különféle hírek.

Vesztett macska áldozata. Nagy riadalmat okozott minap délután Aradon a radnai ut egyik házában megvesztett macska garázdálkodása, amely Kovács Mártonné Boródy Agnes arcát több helyen összemaradta. A vesztett macskát leütötték. A szerencsétlen asszonyt még aznap este gyógykezelés céljából felszállították a Pasteur-féle gyógyintézetbe, miután az állatorvosok a leütött macskán a vesztettséget megállapították.

Hamis lelkészi oklevél. Korinches Milos volt aradi szerb tanító kiment Belgrádba lelkészi vizsga letétele céljából, ahol rutul rászédtek, mert a vizsga bizottság és aonak tagjai is szélhámosokból állott. Korinchesnek fogalma sem volt a becsapásról, mikor az egyes feltett kérdésekre a szélhámos vizsgabizottság előtt levizsgázott, ennek befejeztével lefizették vele a vizsgadíjat, a papipályára érettnak nyilvánították és átadták neki a papi oklevelet. Pályázott is vele lelkészi állásra, amikor felismerték a hamis oklevelet. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, amely megindította Korinches ellen a büntető eljárást.

Zsidó zugiskolák bezárása. A munkási járás főszolgabírája a járás területén levő összes zugiskolák bezárását elrendelte. Az indító okok között legerősebben azt hangoztatja, hogy e többnyire tanulatlan, orthodox bocherek által vezetett zugiskolák tanrendje nem egyeztethető össze a világi iskolák tanrendjével s e miatt a kora reggel és késő este tanulásra hajszolt gyermekek testileg és lelkileg elcsenevésznek. Sokan nem fogják megérteni, hogy e rendelet az emberszeretet sugalmazta, de mi nem mulasztjuk el, hogy e mozzanatra örvendő szívet ne mutassunk rá.

Megszökött halálra ítélt. A csehországi Pilzenben nagy izgalmat okozott Malas Venczel szökése, akit az ottani törvényszék november 17 én kedvesének Hudák Annának meggyilkolása miatt kötélhalálra ítélt. Malas egy szöggel kivett a falból egy téglát s az így támadt nyílást annyira nagyobbította, hogy kifért rajta s elmenekülhetett. A halálra ítélt gyilkosnak semmi nyoma.

Törvényszék.

Esküdszéki tárgyalás. Ma délelőtt kezdte meg a debreczeni esküdszéki annak az érdekesítő bünpernek a tárgyalását Szücs Miklós törvényszéki elnök elnöklése mellett, amelyben a vádlott Orosz Mihályné, helyi lakos, aki gyilkossági merényletet követett el hites ura ellen. A gyilkossági merénylet előzménye családi összecsóllalkozás, a melynek folyamán a felbőszült asszonynak segítségére sietett édes atyja, Harsányi János, akinek, valamint édes anyjának segítségével Orosz Mihályt lefogták és több revolverlövessel megsebesítették. A férj azonban szerencsésen kigyógyult és már a mai tárgyalás folyamán meg is jelenik. A bünper tárgyalása, tekintettel a benne előforduló szennyves családi ügyekre, zárt ajtók mögött folyik le, s a nagyszámu (18) tanúk kihallgatása miatt több holnapig is el fog tartani. A vádhatóságot Udvarhelyi Dezső, a védelmet dr. Révi Nándor helyi ügyvéd képviseli.

Irodalom.

Kazinczy-pályázat. A debreczeni kasszinó Kazinczy-pályázata decz. 1-én járt le és a kitűzött két tételre összesen öt pályamű érkezett; t. i. kettő a tudományos tételre, mely Kölcsey Ferencz szónoki műveinek rhetorikai és irodalom történeti tárgyalását kívánta, három pedig a költőire, mely a Rákóczi-korral kapcsolatos kisebb elbeszélő, lehetőleg balladaszerű költeményt követelt. — A pályaművek bírálatát a Csokonai-kör szokta ellátni, melynek választmányából legközelebb fog megalakulni az öt tagu bíráló bizottság.

Felolvasás a tanári körben. A debreczeni tanári kör hó 19-én szombaton d. u. 4 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollegiumban, a melyen dr. Horvay Róbert és Barcsa János tanárok fognak értekezni és a melyre a tanári kör tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

Közgazdaság.

Mezei egerek pusztítása.

A vetésekben ujjában roppant károkat okoznak a tulságosan elszaporodott egerek, amelyeknek irtására az eddig használt módok nem bizonyultak elég hatékonyak. Most egy egészen új módot találtak ki, melynek, amint értesülünk, bámulatos sikere van. Eledelben a tifusz-bacillust adják be az egereknek s a ragályos kór epidémikusan lép föl közöttük és tömegesen hullanak. A mérgezés azért nem volt célravezető, mert csak az az egér pusztult el, amely a méregből evett s miután bőségesen kínálkozik más eledel is, kint a mezőn kevés semmisült meg. Kukoriczalisztból készített pépbe keverik a tifusz-anyagot s ha csak néhány egér eszik belőle, kiűt közöttük a ragályos járvány. A nagyobb uradalmakban kezdték el az új irtó módszert s értesítések szerint kitünően bevált.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylon ól Valódi csak eredeti csomagban.

Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

Legpompásabb
ajándék!

Ingyen
hangverseny!

Világhírű Mascagni-társulat beszélőgépe a GRAMMOPHON.

Gyermeknek, felnőttek egyaránt pompás, olcsó ajándék. Hasznos, szórakoztató, mulattató. Kivánatra háznál is bemutatjuk.

Remek kivitelű képek modern keretekben.

Igen csekély havi részletfizetésre kaphatók

„Kazinczy” Könyvkereskedő Részvénytársaságnál

Debreczenben, József kir. herczeg-u. 8.

Meghívó.

A „püspökladányi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja“

1903. december 23-án délelőtt 10 órakor az Andorkó-féle tanteremben tartandó

alakuló közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Megalakulás s kapcsolatos intézkedések.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. Igazgatóság s felügyelő bizottság választása.
4. Hitelesítők kiküldése.

Püspökladány, 1903. december hó 15-én.

Kiss Ferencz m. k.

az előkészítő bizottság elnöke.

Jegyruhák Majtényi és Zengevaldnál

kaphatók
DEBRECZEN, Piacz-utca 14. sz.

a »Bika« szállóval szemben

Ujonnán bevezetett árucikk. **Óriási választék! Olcsó árak!**
Naponta újabb és újabb maradékok érkeznek különféle
divatárukban.

Göczey István

fűszer, csemege, bor és pálinka
különlegesség kimérése

Debreczen, Hunyadi-utca 26. sz.

Karácsony és Ujévre

ajánlja dusan felszerelt fűszer,
festék, liszt és csemege áruit,
valamint valódi kisüstön főtt baraczk,
málna, cseresznye stb. pálinkáit.

Főraktár és árusítás:

szénsavas savanyu vizből

Baross-forrás

Debreczen és vidéke részére, mely női bajok, vérsze-
génység, vese és hólyaghurutos bántalmaknál orvosilag
elismert kitűnő eredménnyel használtatott.

A legelőnyösebben

szerezhetők be az itt felsorolt és nagyvá-
lasztékban raktáron levő cikkek, u. m.:

kalap, sapka, téli keztyű,
meleg alsó ruházat,
nyakkendő, esőernyő,
posztócsizma

és mindenféle kivitelű női, férfi
és gyermek posztó és bőr

CZIPŐK

WITT ADOLF

uri divat, kalap és czipő üzletében
Debreczen, Piacz-utca 19.

Mindenkinek saját érdeke!!

mielőtt szükségletét beszerezné

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb

férfi-, fiu- és gyermekruha

áruházát a „Bika“ szálloda mellett megtekinteni.

Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét itthol
jó munkásokkal készítetteti, többi részét csakis a legelső
forrásból szerzi be s óriási alkalmi vételek folytán jó árut
feltűnő olcsó árban árusít!

A készletből néhány czikk kiemelendő:

Férfi téli kabátok: Férfi öltönyök: Gyermekek öltönyök.

Hosszu fekete jó minőség 16 kor.

Jó chewiot öltöny . . . 17 kor.

3-tól 10 éves részére:

Kitűnő jó fekete mandarin 22 „

Tartós kamgarn öltöny 20-22 „

Jó chewiot öltöny . . . 6 kor.

Finom mandarin . 28-30 „

Finom divatos kamgarn 28-34 „

Tartós viselő öltöny . . . 8 „

és feljebb.

és feljebb.

Különlegességek 10-14 K. és feljebb.

Óriási választék utazó bundákban, vadász kabátokban stb.

Külön mérték szerinti osztály

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK. Ifjúsági iratok és képeskönyvek.

Disz művek

nagy választéka.

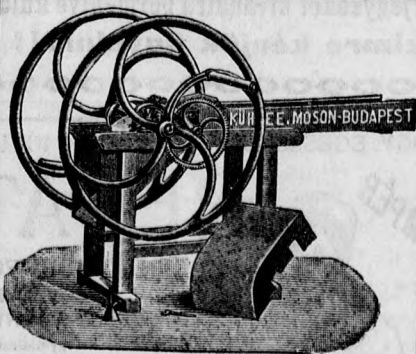

László Albert és Társa

HEGEDÜS S. és SANDOR I.

könyv és papirkereskedésében
Debreczenben.

Levélpapir különlegességek. Festékdobozok. Asztali tintatartók.

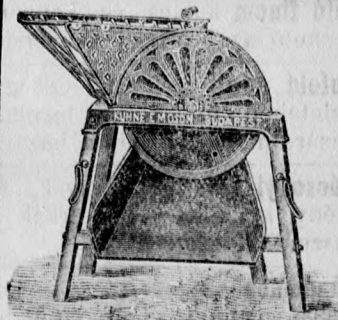
SZECSKAVÁGÓ- és RÉPAVÁGÓ-GÉPEK

kézi és eröműhajtásra,

Burgonya mosó és osztályozó gépek,

Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint
egyes és kettős tengerimorzsolók kézi hajtásra,

„RAPID“-darálók, takarmányfüllesztők,
teljes takarmánykamara felszerelések,

melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen szerveztetnek, legjobb szerke-
zetben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi gaz-
dasági gépgyára által

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a.

Bizományi raktár: Debreczen, Piacz-utca 28. KORONDI SÁNDOR urnál.

Apró hirdetések

CSÁTHY FERENCZ

Debreczenben, Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál. Ajánlja **10.000 kötetből** álló magyar és német **kölcsönkönyvtárát** a n. é. közönség szives figyelmébe jelen őszi és őszi évadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtár-jegyzék. Telefon 296.

Üzlet áthelyezés miatt karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak rendkívül olcsón szerezhetők be **Miklós és Markbreit** bazárban Piacz-utca, Frohner-szálloda mellett.

Világhírű Martell Cognac J. & F. Martell, Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár **Váray József** kereskedésében, városi bérház.

Aki szomorú ünnepeket nem akar magának tűz által szerezni, úgy petroléumot legolcsóbban **Fazekas Kálmán** festék és petroléum üzletében Hatvan-utca 6. sz. szerezheti be, mely a legkényesebb csillárokat elégíti ki és nem robban.

Vendéglősöknek, korcsmárosoknak jutányosan számítom **hordószámra** kitűnő ezerjós rizling boraimat. Poroszlav László Hunyady-utca 3.

Egy 8 lóerejű kitűnő cséplőgarnitúra minden elfogadható áron sürgősen eladó. Czim a kiadóban.

Ha nincs pénze és mégis karácsonyi ajándékokat akar, úgy jöjjön **KAISER SALAMON** Debreczen, Hatvan-utca 2. sz. alá hol **könyvelmes heti és havi részletfizetésre** férfi ruha szöveteket, férfi, fiu kész öltönyöket, nőruha szöveteket, legujabb női paletokat, szőnyeget, csipke függönyöket, tükröket, képeket stb. szerezhet be.

Fűszer kereskedő segéd, kellő szakképzettséggel, helybeli elsőrendű üzletbe felvétetik. Czim a kiadóhivatalba.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, **Böszörményben**: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Kiss Gusztáv arcképfestészete Debreczen, Jókai-utca 16. szám alatt létezik.

Nagyválasztéku előnyomda. Mindennemű női kézimunkákban ujdonságok óriási választékban. Ugyiszintén gyönyörű faragványok Füstös Testvéreknél Debreczen, Piacz-u. 12.

Klein Ferencz czimfestő Debreczen, Piacz-u. 72. Elvállal minden e szakba vágó munkákat fémlapra, vasra és vászonra igen olcsó árban.

Kiváló finom kalács és kenyér liszt beszerezhető az orosházi kenyérsütődében.

Grünfeld Adolf férfi-, fiu és gyermek ruhaüzletében ünnepekre legolcsóbban lehet vásárolni. (Kistemplom bazár.)

Karácsonyi ajándék tárgyak, friss teasütemény, különleges cukorkák Dörre cukrásznál. Kossuth-u. 1.

Legfinomabb szegedi rózsa és korona paprika óriási mennyiségben kapható Lindenfeld Jenő fűszer nagykereskedőnél Városház-utca.

Bőröndös inas heti fizetés mellett azonnal felvétetik. Ugyanott bőröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytőzsde udvarban, hátul a bőröndgyárban.

Disznó ölésre ajánlom legfinomabb hurka rizskásámat, egy kiló 14, 16, 18, 20 kr., saját örlésű törött fűszereimet, Lindenfeld Jenő, Városház utca.

1 kiló Teasütemény 90 krajczár és fejjebb Félégyházi János kereskedésében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Weisenbacher-féle magyar cognac egyedül valódi borpárlat olcsóbb és jobb a francziánál. Kapható **Kontsek Gézánál**.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31. az udvarban.

Deutsch Lajos

fűszer üzlete piacz-utca 38.

Legjobb minőségű

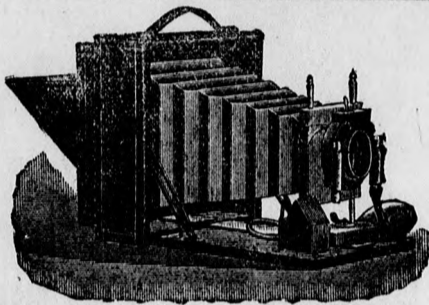
nyers, pergelt avagy darált kávé,

továbbá

valódi kínai és orosz teát

jutányos áron ajánlok

1 deka tea 5 krajczártól teljebb.

Ajándéknak igen alkalmas egy **FÉNYKÉPEZŐ GÉP**

kapható részletfizetésre is

Komárominál

Debreczen, Piacz-utca 12.

BRÁZAY FÉLE SŐSBORSZESZ

NAGY ÜVEG

ÁRA: 2 KORONA

80 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ

... MELLEKELVE VAN! ...

Akáczmézből égetett

Méz maláta

a legjobb kapható

Deutsch Albert és fia

fűszerkereskedésében

Hatvan-utca 9. sz.

Polgár Sándor

egyetem. gyakorlott orvosi mű- és
kötszergyárosnál

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körút 50. sz.,
(a Royal nagy szállodával szemben.)

Legjutányosabban beszerezhetők: magy. kir. szab. POLGÁR-féle **sérvkötők, kötszerek, irri. ator fecskendők és összes betegápolási tárgyak. Orthopaedial készülékek, műtáb, műkéz stb.** saját műhelyében a legteljesebben készülnek.

Gummi áruk, valódi francia külallegesség (övzserék), F. Bergerand-féle párisi legújabb gyárából

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti czimre ügyelni tessék.

Calderoni és Társa

Váci-utca 1. Budapest Kishíd-u. 8.

Szemüvegeket és orrcsipeket finom üveg- vagy valódi hegyjegecsekkel, acél, álmány, ezüst, arany- vagy teknősbéka-sont keretben. Színházi és kettős tábori látesöveket a legjobb mintákban és felszerelésekben. **Zeiss, Busch és Goerz-féle** prisms távesövek, Aneroid- és higanylégsúlymérőket. Ablak, szoba, terem, fűrd-hőmérőket. Göröcsöket. Nagyító üvegek. Rajzeszközök uj ezüstből. Teleszkópokat, iránytűket, napórákat stb. Varázs-lámpák finom képekkel (laterna magica.) Fűthető gőzgép minták. Dörzsvillamgépek. Mellékkészülékek villamgépekhez. Földtekék (Globo-sok.) Ásványgyűjtemények. Fényképészeti készülékek. **Árjegyzéket bérmentve küldünk.**

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Ha kedveltjeinket

Karácsonyra

és ujévre

olcsó és kellemes meglepetésben óhajtjuk részesíteni, akkor bizalommal fordulhatunk

DEUTSCH ALFRÉD

műorás és ékszerészhez

BUDAPEST,

VII., Király-utca 36. sz.,

ki árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Czimre kérjük ügyelni!!!

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

"RÉPÁTI"

BÁTHORI-FORRÁS
ÉGVÉNYES
GYÓGY-SAVANYÓVIZET

M. kir. Belügyminisleri rendelet
5891/VIII. 1890. szám.

KAPHATÓ: Kontsek Géza, Csanak József, Félégyházi János és Geréby Fülöp utódai uraknál, valamint az összes vendéglőkben.